

2. Vzdělání a vzdělávání

Vzdělanost podle nejvyššího ukončeného vzdělání

Třetina mladé generace měla podle výsledků sčítání lidu úplné střední vzdělání s maturitou, dalších 28 % juniorů v kraji mělo dosud jen základní vzdělání a 14 % mladých osob mělo vysokoškolské vzdělání. Vzdělanost mladé generace je nejčitelněji profilovaná ve věkové skupině 25–29 let, kde dvě třetiny osob v tomto věku měly středoškolské vzdělání s maturitou či vyšší. U žen v tomto věku dokonce téměř třetina z nich měla vysokoškolské vzdělání. Podíl vysokoškoláků v této věkové skupině obyvatel byl mezi kraji druhý nejvyšší.

Zdrojem pro posouzení vzdělanosti obyvatel jsou výsledky sčítání lidu, domů a bytů. Podle SLDB 2011 z obyvatelstva Jihomoravského kraje ve věku 15–29 let mělo 27,6 % základní vzdělání (vč. neukončeného); 17,1 % obyvatel vykázalo střední vzdělání bez maturity včetně vyučení; 32,0 % obyvatel mělo úplné střední vzdělání s maturitou; nástavbové studium a vyšší odborné vzdělání absolvovalo 3,4 % mladých obyvatel kraje; 13,8 % obyvatel mělo vysokoškolské vzdělání; bez vzdělání bylo 0,3 % obyvatel a u 5,8 % obyvatel kraje ve věku 15–29 let nebylo vzdělání zjištěno.

Tab. 2.1 Obyvatelstvo do 29 let podle pětiletých věkových skupin (k 31. 12.)

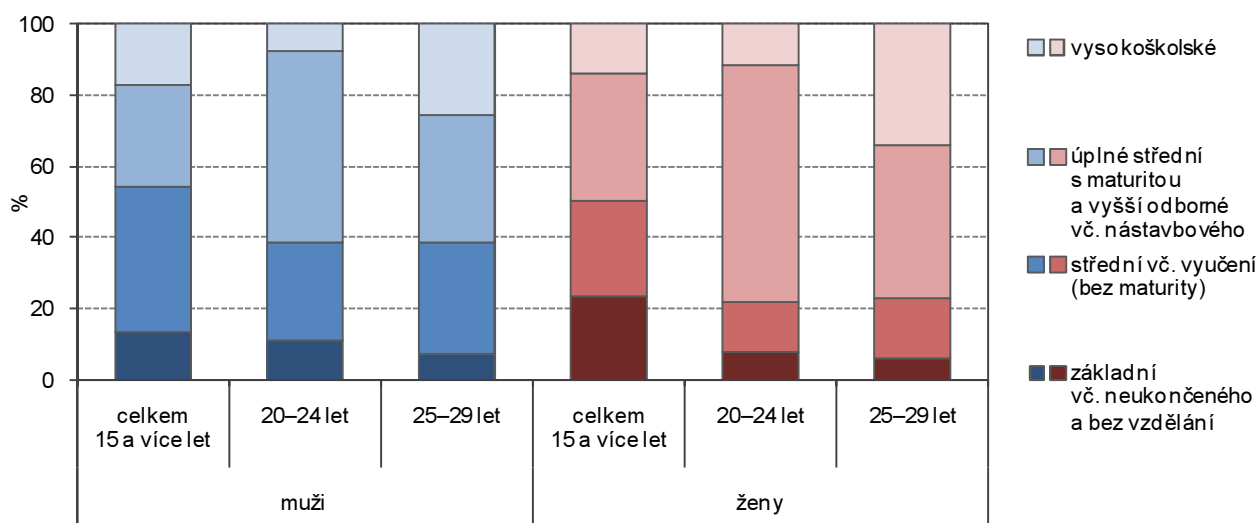
Zdroj: SLDB 2011

	Obyvatelstvo ve věku 15 a více let celkem	v tom		z toho věková skupina			Osoby ve věku 25–29 let podle pohlaví	
		muži	ženy	15–19	20–24	25–29	muži	ženy
Počet obyvatel	1 000 714	484 377	516 337	63 678	76 431	85 219	43 843	41 376
v tom (%):								
bez vzdělání	0,4	0,3	0,4	0,2	0,3	0,4	0,5	0,3
základní vč. neukončeného	17,6	12,6	22,2	78,9	8,9	6,0	6,5	5,5
střední vč. vyučení (bez maturity)	32,3	39,0	26,0	5,9	20,1	22,9	29,1	16,3
úplné střední s maturitou	26,9	24,2	29,4	6,2	54,2	31,3	29,6	33,0
nástavbové a vyšší odborné	4,0	2,8	5,1	0,1	3,4	5,8	3,8	7,9
vysokoškolské	14,7	16,2	13,2	-	9,3	28,2	24,2	32,4
nezjištěno	4,2	4,8	3,6	8,7	3,9	5,5	6,3	4,6

Uvedené podíly dosaženého vzdělání u mladé generace lze srovnat s podíly za obyvatelstvo kraje ve věku 15 a více let, uvedené v tabulce 2.1. Největší rozdíl je patrný u podílu středního vzdělání včetně vyučení (bez maturity), u populace celkem je tento podíl oproti mladé generaci o 15,2 procentního bodu vyšší.

Graf 2.1 Obyvatelstvo Jihomoravského kraje ve věku 15 a více let podle pohlaví a nejvyššího ukončeného vzdělání (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

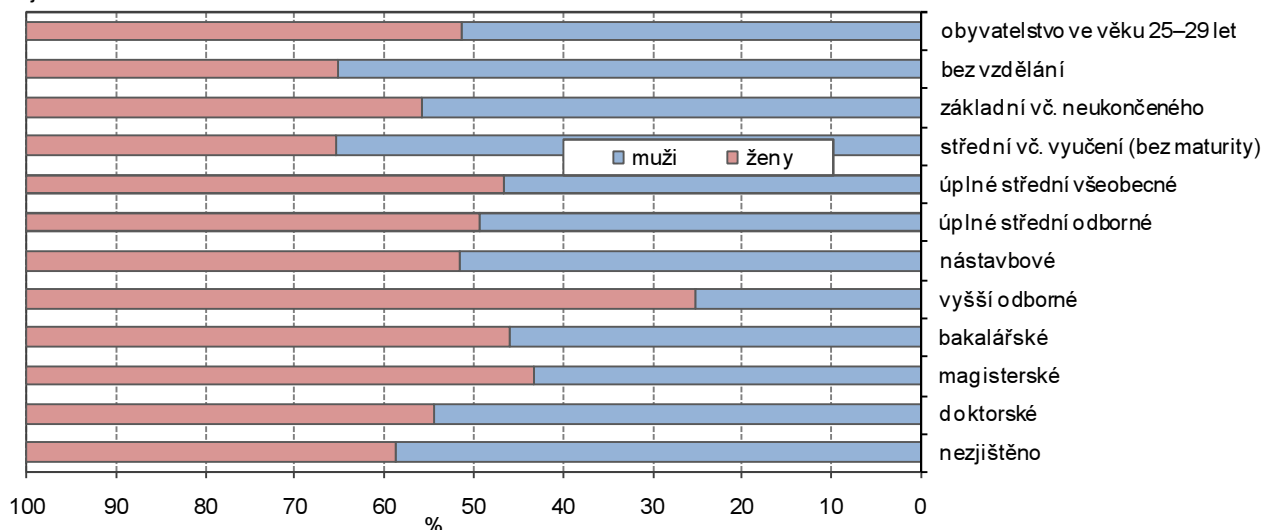
Pro srovnání úrovně vzdělanosti mladé generace lze využít skupinu osob ve věku 25–29 let, tedy věk, v němž převážná část osob dosáhla na vytyčený stupeň vzdělání. V kraji v této části mladé generace převládá podíl osob s úplným středním vzděláním s maturitou (31,3 %), druhý nejvyšší podíl tvořily osoby

s vysokoškolským vzděláním (28,2 %). Mezi muži a ženami ovšem existovaly výrazné rozdíly. Zatímco u žen v dané věkové skupině byly takřka shodné podíly žen s úplným středním vzděláním s maturitou (33,0 %) a s vysokoškolským vzděláním (32,4 %), u mužů byly téměř shodné podíly mužů s úplným středním vzděláním s maturitou (29,6 %) a se středním vzděláním včetně vyučení bez maturity (29,1 %). Podíl mužů s vysokoškolským vzděláním byl proti ženám o 8,2 bodu nižší.

Graf 2.2 Zastoupení mužů a žen ve věku 25–29 let v Jihomoravském kraji v jednotlivých stupních nejvyššího ukončeného vzdělání (ze zjištěných hodnot)

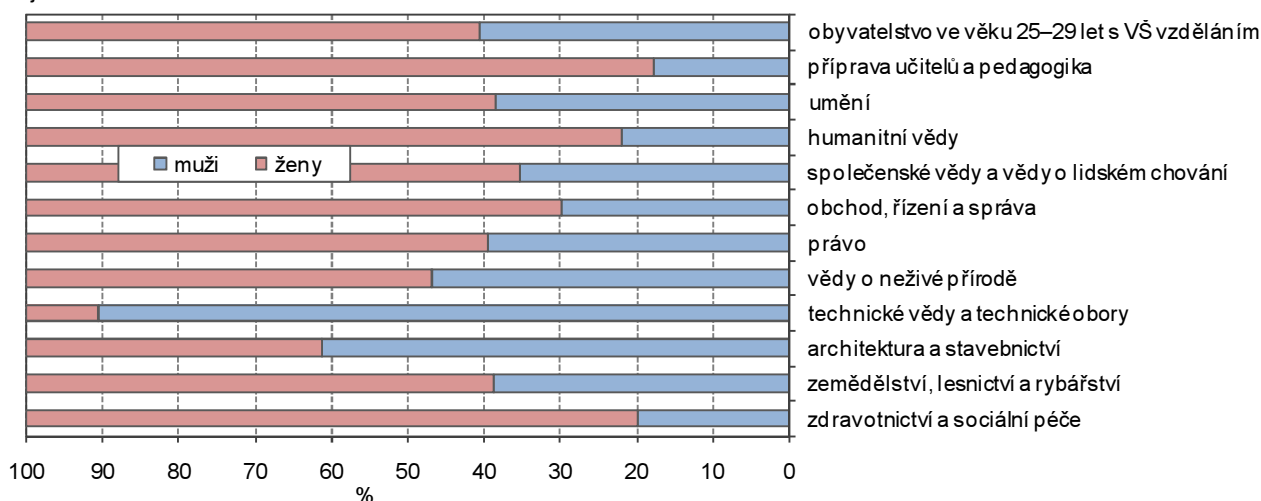
Zdroj: SLDB 2011

Jak jsou zastoupeni muži a ženy u jednotlivých úrovní vzdělání, je zřejmé z grafu 2.2. Nejvýraznější převaha mužů je vyučených – z 19,5 tisíc osob se středním vzděláním včetně vyučených bez maturity ve věku 25–29 let bylo 65,4 % mužů a 34,6 % žen. Naopak u 3,3 tisíc osob s vyšším odborným vzděláním bylo 74,9 % žen a 25,1 % mužů. Uplatnění vysokoškolsky vzdělaných mužů a žen ve věku 25–29 let ve vybraných oborech ukazuje graf 2.3. Doménou mužů jsou technické vědy a technické obory (z 3,2 tisíc osob v tomto oboru bylo 90,5 % mužů), naopak u přípravy učitelů a pedagogiky bylo z 2,9 tisíc vysokoškoláků v tomto věku 82,3 % žen.

Graf 2.3 Zastoupení mužů a žen ve věku 25–29 let v Jihomoravském kraji s vysokoškolským vzděláním ve vybraných oborech (ze zjištěných hodnot)

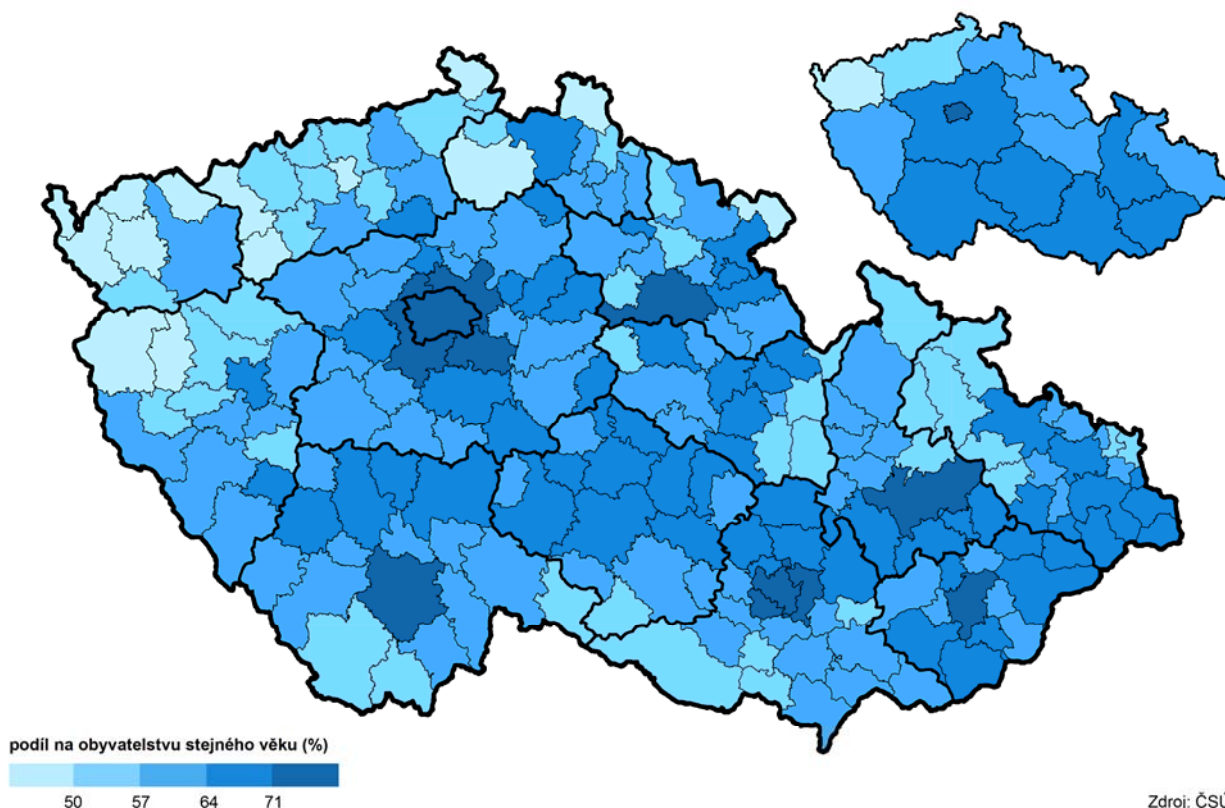
Zdroj: SLDB 2011

Ve srovnání s ostatními kraji jihomoravský podíl vysokoškoláků z osob ve věku 25–29 let 2. nejvyšší (po Praze s 34,9 %) a nad úroveň průměru ČR (23,3 %). V rámci kraje ve vzdělanostní skladbě osob ve věku 25–29 let podle SO ORP ukazuje na dominantní postavení Brna, byl zde zaznamenán nejvyšší podíl osob s vysokoškolským vzděláním (39,8 %), s výrazným odstupem následovaly SO ORP Šlapanice (28,3 %) a Kuřim (27,5 %). Naopak v SO ORP Pohořelice a Mikulov tvořili vysokoškoláci v této skupině jen 14,1 %, byl zde však vykázán nejvyšší podíl osob se středním vzděláním včetně vyučených bez maturity (36,2 %, resp. 36,7 %). Nejvyšší podíl osob se základním vzděláním (vč. neukončeného a bez vzdělání) byl zjištěn

v SO ORP Znojmo (9,5 %), Bučovice (8,9 %) a Mikulov (8,5 %); nejvyšší podíl osob s úplným středním vzděláním s maturitou a vyšším odborným včetně nástavbového byl zjištěn v SO ORP Tišnov (43,7 %) a Boskovice (42,6 %).

Obyvatelstvo se středoškolským s maturitou, vyšším odborným a vysokoškolským vzděláním ve věku 25–29 let podle SO ORP a krajů podle SLDB 2011 (ze zjištěných hodnot)

Obdobné srovnání správních obvodů ORP nabízí kartogram, v němž jsou uvedeny podíly obyvatel (ze zjištěných hodnot) ve věku 25–29 let, kteří dosáhli minimálně na vzdělání ukončené maturitou. V tomto pohledu opět ze srovnání vychází nejlépe Brno s podílem 79,2 %, SO ORP Šlapanice (72,8 %) a Tišnov (70,8 %), nejnižší podíly osob s maturitou či vyšším vzděláním byly v SO ORP Mikulov (52,8 %) a Znojmo (54,7 %).

Mateřské školy

Již 4 roky přesahuje počet dětí v mateřských školách v kraji hranici 40 tisíc. Během 10 let se jejich počet zvýšil o 9 tisíc. Mezi dětmi ve školkách narůstá podíl dětí do 3 let, přesahuje desetinu, ale mezi kraji patří k nejnižším. V roce 2016 nebylo vyhověno třetině žádostí o umístění do mateřské školy, tento podíl naopak mezi kraji patří k nejvyšším.

Tab. 2.2 Mateřské školy

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Děti celkem	32 170	33 181	34 615	36 377	38 072	39 489	40 498	41 330	41 519	41 129
z toho dívky (%)	48,1	47,8	48,0	47,7	47,9	48,1	48,3	48,2	48,1	48,1
v tom ve věku (%):										
méně než 3 roky	7,2	7,4	8,2	8,8	8,3	7,7	7,9	8,8	10,2	11,3
3 let	25,2	25,8	25,7	25,9	26,6	26,0	25,1	25,4	25,3	25,5
4 let	29,9	29,8	29,6	29,2	29,3	30,3	30,1	29,4	28,4	28,1
5 let	29,8	29,4	29,1	29,0	28,6	29,4	30,4	30,2	29,7	29,2
6 a více let	7,9	7,6	7,3	7,1	7,3	6,5	6,5	6,2	6,3	5,9

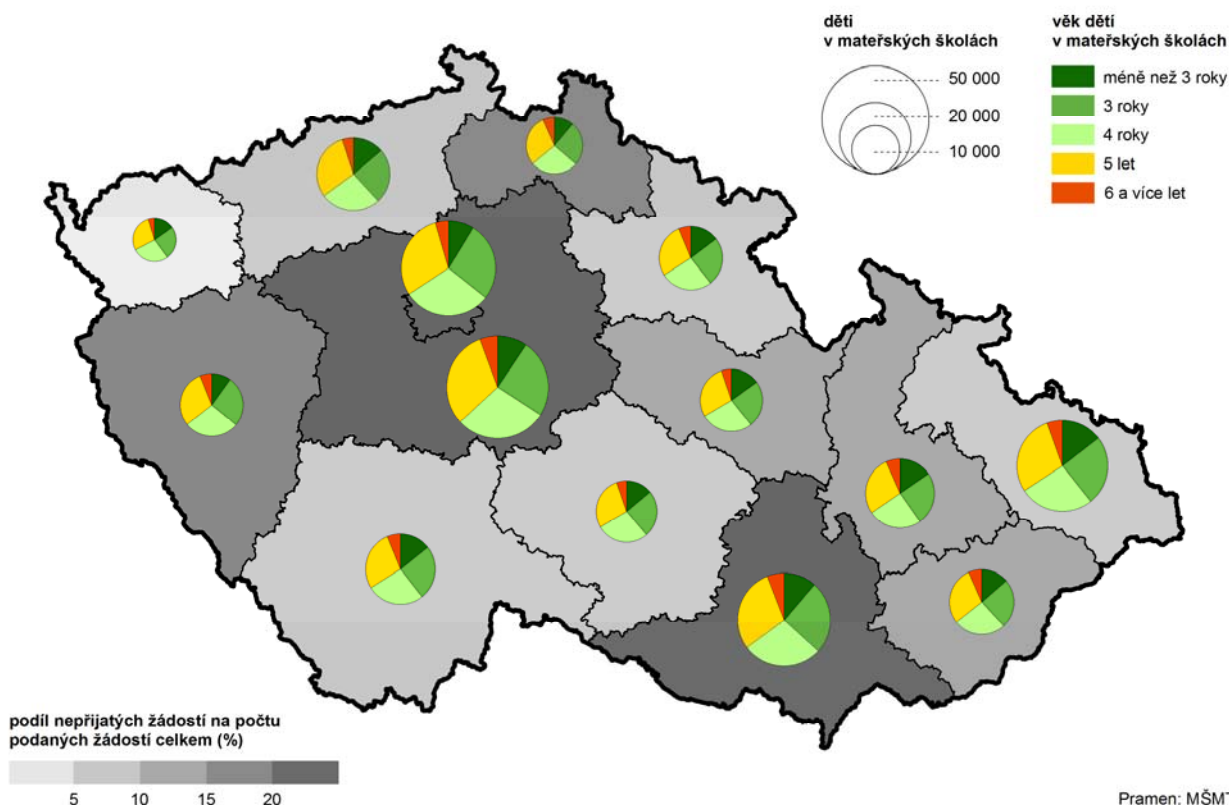
Situace ve školství na jednotlivých stupních vzdělávání s odstupem kopíruje vývoj porodnosti. Od školního roku 2001/02 do loňského školního roku (pro zjednodušení „od roku 2001 do roku 2016“) byl nejnižší počet dětí v mateřských školách v kraji zaznamenán v roce 2005, a to 31,0 tisíc. Od tohoto roku se jejich počet

každoročně zvyšoval a maxima 41,5 tisíc dosáhl v roce 2015, v roce 2016 byl stav jen o 390 dětí nižší. Za 10 let se počet dětí v mateřských školách zvýšil o 9,0 tisíc, tj. o 27,8 %. Mezi narozenými dětmi zpravidla převažují chlapci, nejinak tomu bylo i mezi dětmi v mateřských školách. V posledních 10 letech chlapci tvořili v průměru 52,0 % dětí.

U věkové skladby dětí v mateřských školách došlo k nejvýraznější změně v zastoupení dětí do 2 let. Nárůst podílu ze 7,2 % v roce 2007 na 11,3 % v roce 2016 je dokladem toho, jak se matky dětí snaží co nejdříve vrátit do ekonomicky aktivního života. Ve srovnání s ostatními kraji byl ale tento podíl 5. nejnižší a pod průměrem ČR (12,3 %). Nejvyšší podíl dvouletých dětí v mateřských školách byl v roce 2016 vykázán v Olomouckém kraji (15,5 %), nejnižší v Praze (8,6 %).

Věková struktura dětí v mateřských školách a žádosti o přijetí podle krajů ve školním roce 2016/17

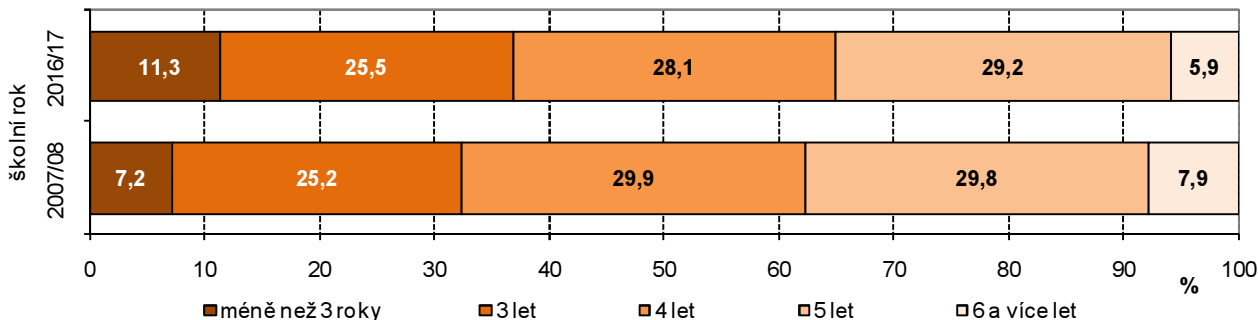

Pramen: MŠMT

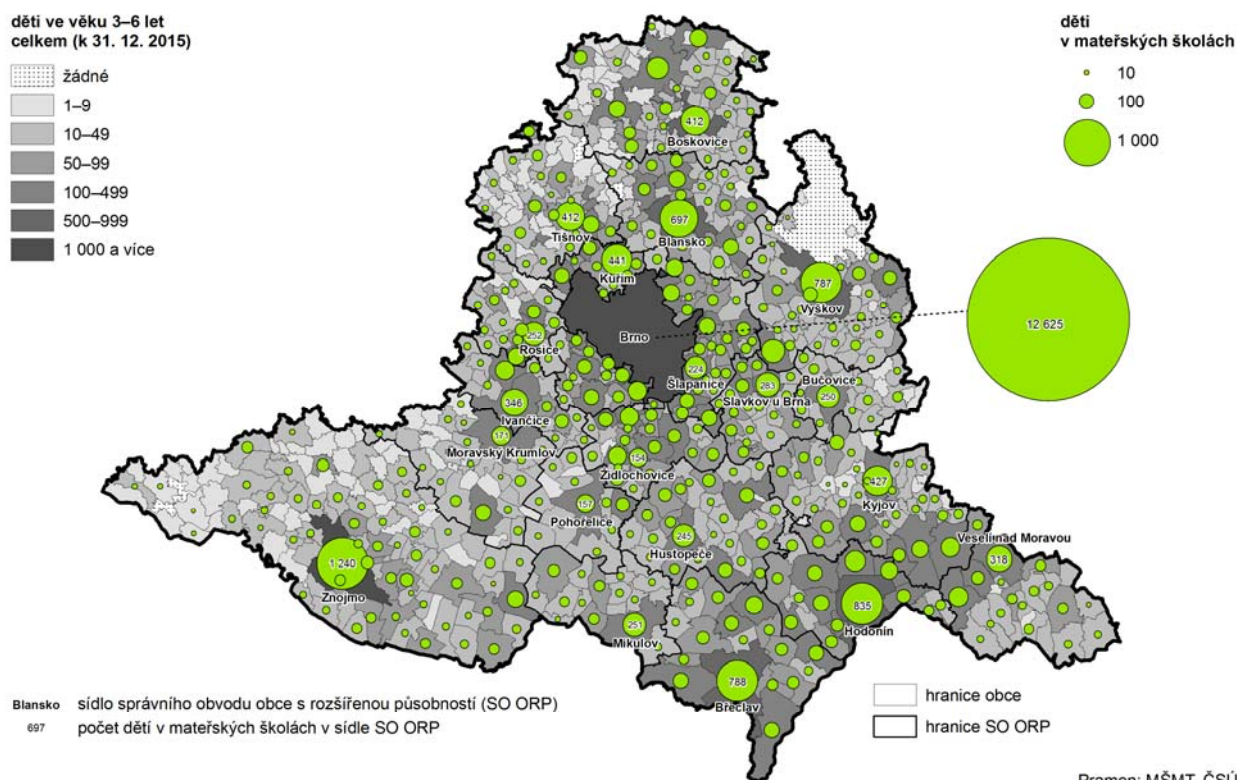
V roce 2016 bylo v Jihomoravském kraji 659 mateřských škol a v nich 1 799 tříd. Od roku 2007 se počet mateřských škol zvýšil o 29, počet tříd vzrostl o 366. Přesto existující kapacity v jednotlivých letech nestačily pokrýt požadavky. Na školní rok 2016/17 bylo podáno 21,9 tisíc žádostí o umístění do mateřské školy (o 2,0 tisíc méně než v roce předešlém), z tohoto počtu bylo 14,5 tisíc žádostem vyhověno. Celá třetina žádostí tak byla zamítnuta - 17,4 tisíc žádostí, tj. 33,7 % z podaných žádostí. Podíl neuspokojených žádostí v roce 2016 byl mezi kraji 2. nejvyšší po Praze s 34,3 %. Naopak v Karlovarském kraji tvořily žádosti, jimž nebylo vyhověno, pouze 3,7 % z podaných žádostí. Situace s počtem neuspokojených žádostí v Jihomoravském kraji se v posledních letech opakuje – v roce 2015 bylo odmítnuto 9,0 tisíc žádostí, v roce 2014 10,6 tisíc a v roce 2013 bylo dokonce 11,9 tisíc neuspokojených žádostí.

Graf 2.4 Děti v mateřských školách podle věku v Jihomoravském kraji

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Děti v mateřských školách podle obcí Jihomoravského kraje ve školním roce 2015/16

V roce 2015 bylo v 425 obcích Jihomoravského kraje celkem 657 mateřských škol. Bylo zde tedy i 248 malých obcí, v nichž mateřská škola nebyla. Největší počet mateřských škol a nejvyšší počet dětí byl v Brně – ve 165 školkách bylo 12 596 dětí.

Základní školy

Počet žáků základních škol se zvyšoval až v posledních 6 letech a dosáhl 99 tisíc. Výrazně se zvýšily pouze počty žáků na 1. stupni základní školy a počty nově přijatých žáků do 1. ročníku. Jen mírně vzrostl počet žáků na 2. stupni a počet žáků, kteří ukončili povinnou školní docházku na základní škole. Téměř 5 tisíc dětí plnilo základní povinnou školní docházku v nižších ročnících středních škol, jejich podíl z celkového počtu školou povinných dětí byl mezi kraji 4. nejvyšší.

Tab. 2.3 Základní školy

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Žáci celkem	91 546	88 365	85 711	84 974	85 672	87 444	89 755	92 481	95 654	98 990
z toho dívky (%)	48,2	48,2	48,2	48,2	48,3	48,5	48,5	48,6	48,6	48,7
v tom (%):										
na 1. stupni	53,8	55,9	58,0	59,1	59,8	60,8	61,4	62,2	63,0	63,0
na 2. stupni	46,2	44,1	42,0	40,9	40,2	39,2	38,6	37,8	37,0	37,0
Nově přijati do 1. ročníku	9 673	10 030	10 208	10 366	10 983	11 540	11 981	12 652	13 043	13 053
z toho ve věku 7 a více let (%)	23,2	23,0	23,1	21,9	22,6	22,1	20,7	20,1	21,1	21,7
Žáci, kteří ukončili povinnou školní docházku na ZŠ	11 853	11 369	9 731	8 719	8 374	8 280	8 369	8 450	8 218	.
Žáci, kteří přešli do středních škol ¹⁾	1 367	1 340	1 265	1 050	958	1 055	1 203	1 274	1 295	.

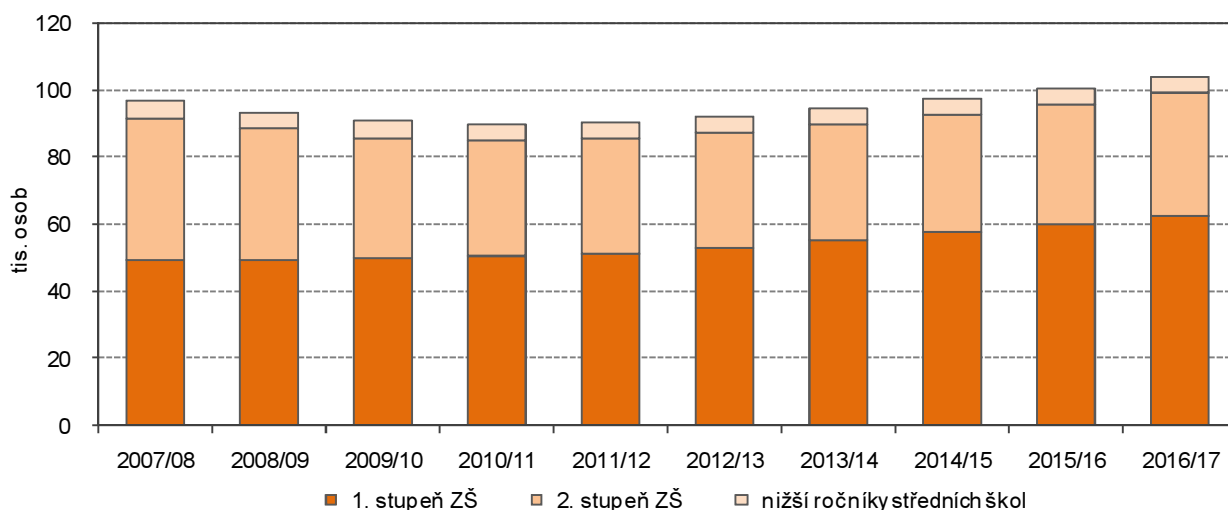
¹⁾ v plnění povinné školní docházky pokračují v nižších ročnících oborů víceletých gymnázií a oboru tanec 8letých konzervatořů

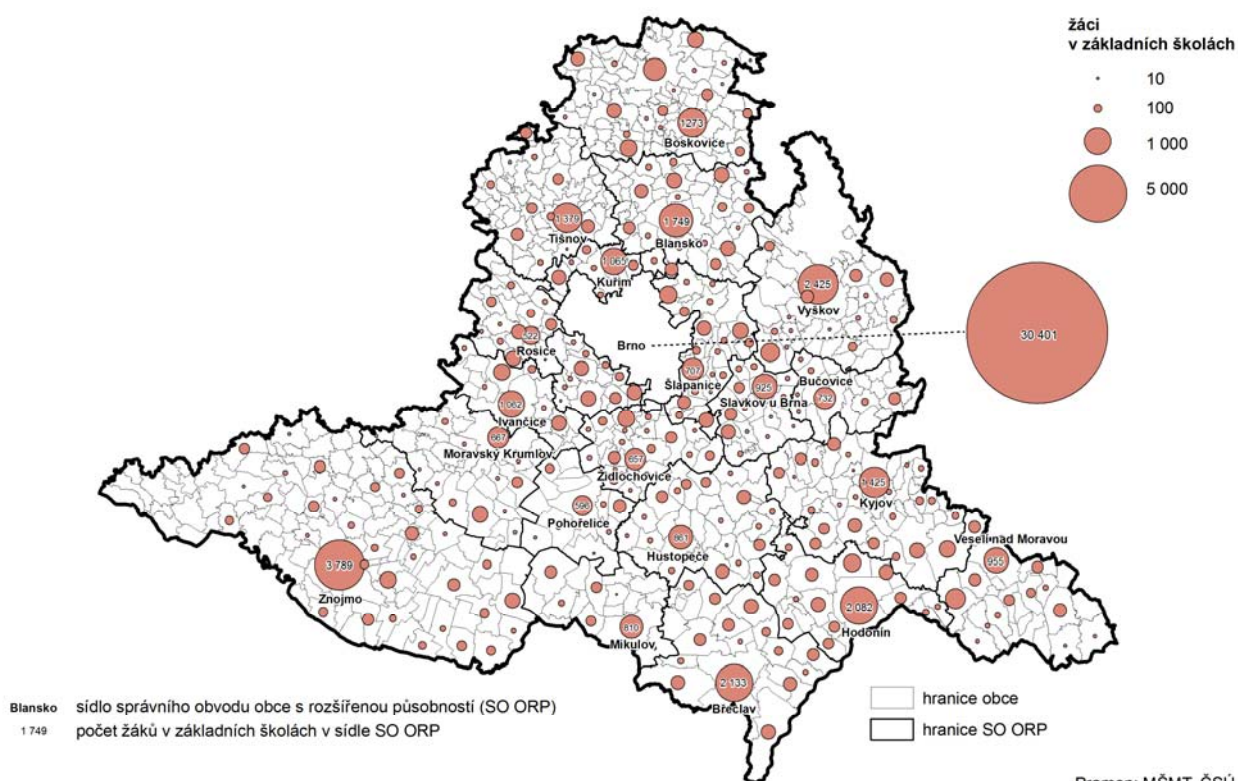
Základní školy v Jihomoravském kraji se na počátku tisíciletí potýkaly s úbytkem žáků. V roce 2001 bylo v základních školách v kraji 116,7 tisíc žáků, jejich počet se snižoval až do roku 2010 na 85,0 tisíc. V následujících letech se základní školy opět naplňovaly a počet 99,0 tisíc žáků v roce 2016 byl téměř shodný se stavem z roku 2005. V roce 2016 bylo na 1. stupni základní školy 62,4 tisíc žáků (63,0 % žáků základních škol) a 36,6 tisíc žáků navštěvovalo 2. stupeň základní školy (37,0 %). Zatímco počet žáků 1. stupně během 10 let vzrostl o 13,1 tisíc (o 26,7 %), počet žáků na 2. stupni poklesl o 5,7 tisíc, tj. o 13,5 % (poslední 4 roky se ale zvyšoval). Tomuto faktu odpovídá i postupně se zvyšující počet žáků nově přijatých do 1. ročníku. V roce 2016 nově nastoupilo 13,1 tisíc žáků, což bylo proti roku 2007 o 3,4 tisíc víc (tj. o 34,9 %). Přes výkyvy v posledních letech počet žáků, kteří ukončili školní docházku, během 10 let celkově poklesl.

Graf 2.5 Žáci plnící povinnou školní docházku podle druhu školy v Jihomoravském kraji

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Žáci v základních školách podle obcí Jihomoravského kraje ve školním roce 2015/16

Z nově přijatých žáků do 1. ročníku bylo 2,8 tisíc dětí ve věku 7 a více let (21,7 % z celku). Jejich počet proti roku 2007 sice vzrostl o čtvrtinu (o 26,1 %), podíl na celku však poklesl o 1,5 procentního bodu. Počet žáků, kteří přešli do nižších ročníků středních škol, ale v jednotlivých letech spíše kolísá.

Základní povinnou docházku je možno plnit jak na základních školách, tak i na nižších stupních víceletých gymnázií (1. až 4. ročník osmiletých a 1. a 2. ročník šestiletých) a dále v oboru tanec 8letých konzervatoří (pouze v malých počtech v Praze, Jihomoravském a Moravskoslezském kraji). Základní povinnou docházku v Jihomoravském kraji tak v roce 2016 plnilo celkem 103,7 tisíc žáků. V tomto počtu bylo již uvedených 99,0 tisíc žáků základních škol a 4,8 tisíc žáků nižších ročníků středních škol, resp. 60,1 % žáků na 1. stupni základní školy, 35,3 % na 2. stupni a 4,6 % žáků nižších ročníků středních škol. Ve srovnání s ostatními kraji byl podíl žáků na 1. stupni 4. nejvyšší (Středočeský kraj s nejvyšším podílem 62,6 % v čele, naopak na konci Kraj Vysočina s podílem 58,4 %). Stejně místo v pořadí krajů Jihomoravský kraj zaujal i u podílu žáků nižších ročníků středních škol (Praha 8,0 % vs. Liberecký kraj 2,9 %). Podíl žáků na 2. stupni základních škol byl naopak 4. nejnižší spolu s Plzeňským krajem (Zlínský kraj 38,0 % vs. Praha 30,7 %).

V roce 2015 bylo v Jihomoravském kraji 473 základních škol (základní školy s 1. stupněm, základní školy s 2. stupněm, nebo základní školy s 1. a 2. stupněm), které se nacházely v 331 obcích kraje. V kraji bylo i 342 obcí, v nichž základní škola není. Největší počet základních škol a nejvyšší počet dětí byl v Brně – v 88 školách bylo 30 377 dětí.

Střední školy

Nároky na kapacity středních škol se snižovaly, neboť počet středoškoláků během 10 let poklesl o 30 %. Nejvýraznější propad byl zaznamenán u oborů středního vzdělávání s maturitní zkouškou (odborné) a u středního vzdělávání s výučním listem. Relativně nejnižší pokles byl u počtu žáků gymnázií. Rapidně poklesl také zájem o nástavbové studium. Vlivem demografického vývoje v kraji postupně klesal počet nově přijatých žáků do 1. ročníku jednotlivých oborů středního vzdělávání. V důsledku poklesu stavu žáků klesal i počet absolventů středních škol. Téměř tři čtvrtiny z nich absolvovaly vzdělávání ukončené maturitní zkouškou. Podíl absolventů s maturitní zkouškou na absolventech středních škol celkem v roce 2015 byl mezi kraji 4. nejvyšší.

Střední školy celkem

V roce 2016 bylo na středních školách v Jihomoravském kraji 46,2 tisíc žáků. Téměř dvě třetiny středoškoláků studovalo střední školy vyučující obory odborného vzdělání (bez nástavbového studia). Patří sem střední vzdělávání, střední vzdělávání s výučním listem a střední vzdělávání s maturitní zkouškou (odborné). Tyto školy navštěvovalo 29,0 tisíc žáků, tj. 62,8 % z celku. Druhou nejpočetnější skupinou byli žáci gymnázií (poskytují střední vzdělávání s maturitní zkouškou (všeobecné)) - 15,3 tisíc žáků, tj. 33,1 % celku. Ve středních školách vyučujících obory nástavbového studia bylo 1,9 tisíc žáků (4,1 % celku).

Od roku 2007 se počet žáků na středních školách v kraji snížil o 19,0 tisíc (o 29,1 %). Pokles počtu žáků se dotkl všech typů středních škol. Jak se měnilo zastoupení jednotlivých druhů vzdělávání v letech 2007 až 2016, je zřejmé z tabulky 2.4. Podíl středního vzdělávání s maturitní zkouškou (odborné) byl v jednotlivých letech vždy nejvyšší, ale spolu s nástavbovým studiem zde byl v roce 2016 proti roku 2007 zaznamenán pokles podílu o 2,5 bodu, resp. o 3,2 bodu. Naopak podíl středního vzdělávání s maturitní zkouškou (všeobecné) se zvýšil o 5,4 %. O 0,2 bodu se zvýšil podíl středního vzdělávání (nejníže zastoupeného) a středního vzdělávání s výučním listem.

Tab. 2.4 Střední školy – žáci podle formy vzdělávání a věku

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Žáci v denní formě vzdělávání	61 798	61 014	59 958	57 219	53 860	50 333	47 609	46 049	45 002	44 666
v tom ve věku (%):										
do 14 let	7,2	7,0	7,0	7,2	7,7	8,1	8,2	8,5	8,8	9,1
15–19 let	88,4	88,7	88,3	87,1	85,9	84,6	83,4	83,0	83,5	83,6
20–24 let	4,3	4,2	4,5	5,5	6,2	7,0	8,0	8,0	7,0	6,6
25 let a starší	0,1	0,2	0,2	0,2	0,3	0,4	0,4	0,5	0,6	0,6
Žáci v ostatních formách vzdělávání	3 350	3 319	3 038	2 965	2 640	2 305	2 061	1 742	1 692	1 518
z toho ve věku (%):										
20–24 let	26,2	24,8	23,9	24,4	24,8	27,1	27,3	25,5	26,1	25,4
25 let a starší	66,2	68,1	69,9	69,4	69,2	68,2	68,9	70,9	69,7	69,8

S celkovým poklesem počtu žáků ve středních školách koresponduje i každoroční pokles počtu nově přijatých žáků do 1. ročníku. Počet 12,5 tisíc nově přijatých žáků v roce 2016 byl proti skutečnosti roku 2007 o 5,4 tisíc nižší (o 30,4 %).

Tab. 2.5 Střední školy

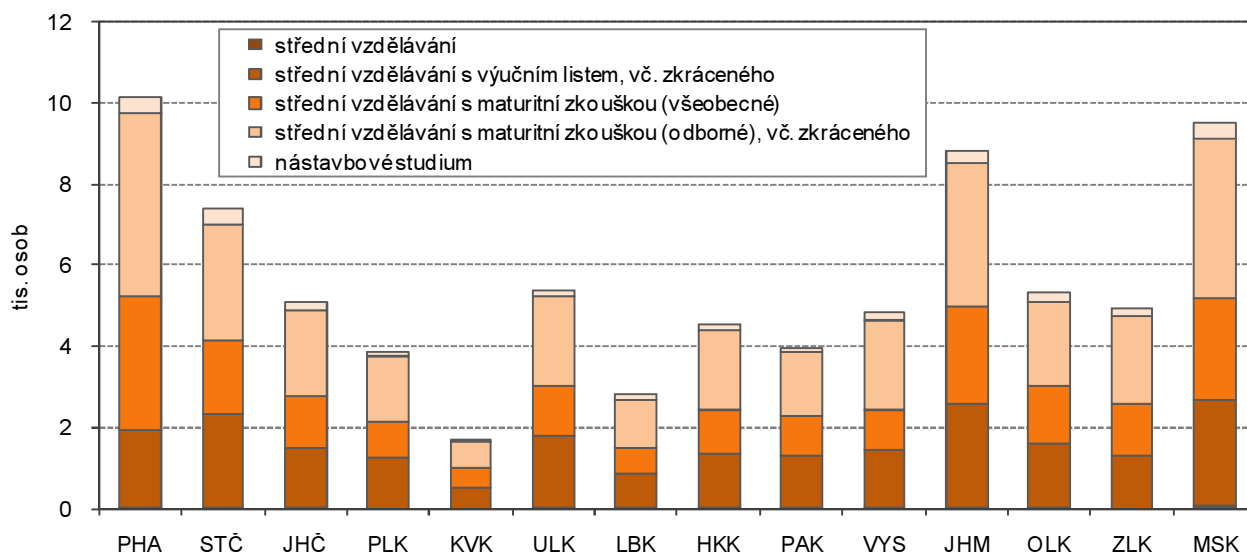
Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Žáci celkem	65 148	64 333	62 996	60 184	56 500	52 638	49 670	47 791	46 695	46 184
z toho dívky (%)	49,9	49,9	49,6	49,3	49,4	49,2	49,0	48,9	49,2	49,3
z toho v denní formě vzdělávání (%)	94,9	94,8	95,2	95,1	95,3	95,6	95,9	96,4	96,4	96,7
v tom podle druhu vzdělávání (%):										
střední vzdělávání střední vzdělávání s výučním listem ¹⁾	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5
střední vzdělávání s maturitní zkouškou (všeobecné)	20,7	20,2	20,3	20,4	20,8	21,2	21,8	21,9	21,4	20,9
střední vzdělávání s maturitní zkouškou (odborné) ¹⁾	27,7	27,9	27,9	28,1	28,9	29,7	30,6	31,5	32,5	33,1
nástavbové studium	43,9	44,3	44,4	44,0	43,4	42,7	41,7	41,5	41,1	41,4
	7,3	7,3	7,1	7,1	6,5	6,0	5,5	4,6	4,5	4,1
Nově přijati do 1. ročníku	17 918	17 585	17 004	15 250	14 160	13 158	13 158	12 931	12 813	12 472
Absolventi	15 111	14 336	13 277	12 905	12 467	11 687	10 352	9 538	8 824	.
v tom podle druhu vzdělávání (%):										
střední vzdělávání střední vzdělávání s výučním listem ¹⁾	0,4	0,4	0,4	0,6	0,6	0,7	0,8	0,7	0,8	.
střední vzdělávání s maturitní zkouškou (všeobecné)	25,6	24,7	23,9	25,9	26,9	24,4	27,8	29,2	28,5	.
střední vzdělávání s maturitní zkouškou (odborné) ¹⁾	20,1	21,8	24,0	23,5	24,0	24,1	24,9	26,5	27,4	.
nástavbové studium	43,0	43,3	43,3	42,3	42,2	45,1	41,0	39,9	40,0	.
	10,9	9,8	8,4	7,7	6,4	5,8	5,5	3,7	3,2	.

¹⁾ včetně zkráceného studia

Graf 2.6 Absolventi středních škol podle druhu vzdělávání a krajů ve školním roce 2015/16

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Pokles počtu absolventů středních škol byl ještě výraznější. V roce 2015 bylo v kraji evidováno 8,8 tisíc absolventů středních škol (3. nejvyšší počet mezi kraji), z tohoto počtu bylo 6,2 tisíc absolventů s maturitní

zkouškou (70,7 %). Proti roku 2007 se jejich celkový počet snížil o 6,3 tisíc (o 41,6 %), počet absolventů s maturitou poklesl o 4 952 (o 44,3 %). Podíl absolventů s maturitní zkouškou (vč. nástavbového studia) na absolventech středních škol celkem v roce 2015 byl mezi kraji 4. nejvyšší, v čele pomyslného žebříčku byla Praha s 80,6 %, na konci pak Pardubický kraj s podílem 66,1 %.

U věkové skladby žáků v denní formě vzdělávání na středních školách tvoří většinu skupina žáků ve věku 15–19 let. Víceletá gymnázia sehrávají svoji roli ve zvyšujícím se podílu žáků do 14 let, zvyšoval se ale i podíl žáků denního studia ve věku 20 a více let. U ostatních forem vzdělávání (večerní, dálkové, distanční a kombinované) jsou zastoupeni především žáci ve věku 25 a více let.

Gymnázia (střední školy vyučující obory gymnázií)

Třetina žáků středních škol v kraji studuje na gymnáziích. V roce 2016 navštěvovalo gymnázia 15,3 tisíc žáků, propad jejich počtu proti roku 2007 byl ve srovnání s ostatními obory středních škol relativně nejnižší. Rozdíl činil 2,8 tisíc žáků, což představovalo pokles stavu o 15,4 %. Gymnázia patří ke středním školám, v nichž je vyšší podíl dívek, i když i tento podíl se během 10 let snížil o 2,0 bodu na 57,3 % v roce 2016.

Tab. 2.6 Střední školy vyučující obory gymnázií

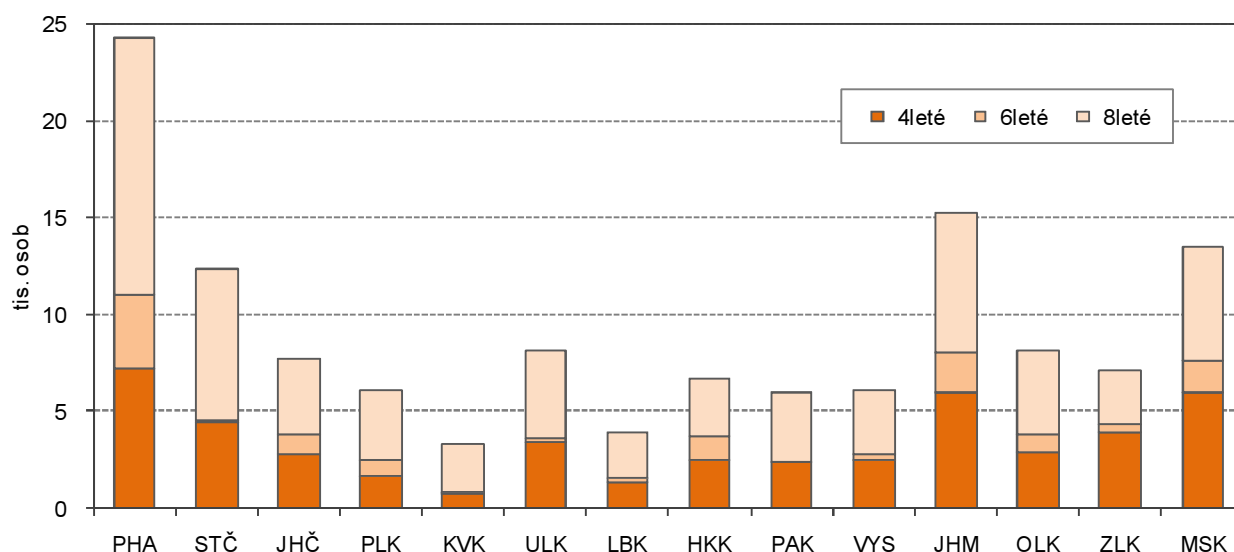
Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Žáci celkem	18 077	17 957	17 557	16 920	16 340	15 639	15 182	15 061	15 159	15 291
z toho dívky (%)	59,3	59,3	59,1	58,8	58,5	58,2	57,7	57,4	57,5	57,3
z toho v denní formě vzdělávání (%)	99,8	99,7	99,7	99,6	99,6	99,6	99,8	99,9	99,9	99,9
v tom podle délky vzdělávání (%):										
4 roky	40,4	40,8	40,5	40,0	39,5	39,1	38,9	38,6	39,0	39,2
6 let	8,1	8,3	8,6	9,1	9,6	10,7	11,5	12,1	12,7	13,2
8 let	51,6	50,9	50,9	50,9	50,9	50,2	49,6	49,3	48,3	47,6
Nově přijatí do 1. ročníku	3 152	3 174	2 989	2 908	2 851	2 657	2 735	2 813	2 886	2 875
Absolventi	3 036	3 119	3 182	3 038	2 986	2 813	2 579	2 524	2 418	.
v tom podle délky vzdělávání (%):										
4 roky	56,8	55,9	57,9	55,4	55,6	54,8	57,3	54,8	54,1	.
6 let	6,8	8,2	6,6	7,8	6,3	8,0	9,0	9,5	10,3	.
8 let	36,4	35,8	35,4	36,8	38,1	37,2	33,7	35,7	35,6	.

V hodnocení zastoupení žáků podle délky vzdělávání je třeba uvést, že na úkor podílu žáků 4letého a 8letého studia rostl podíl žáků 6letého studia. Nejrozšířenější však v celém období i přes pokles podílu zůstávají žáci v 8letém studiu. I z tohoto důvodu se podíl denní formy vzdělávání na gymnáziích blíží hranici 100 %.

Graf 2.7 Žáci gymnázií podle délky vzdělávání a krajů ve školním roce 2016/17

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Počet nově přijatých žáků do 1. ročníku sice s odstupem 10 let poklesl o 277 žáků, tj. o 8,8 %. Ovšem růst počtu žáků na základních školách do dalších let naznačuje opětovného zvýšení zájmu o studium na gymnáziích. Z jednotlivých ukazatelů, charakterizujících gymnázia v kraji, byl nejvyšší propad zaznamenán u počtu absolventů. V roce 2015 studium na gymnáziu úspěšně ukončilo 2 418 absolventů, jejich počet byl proti roku 2007 o pětinu nižší (o 618 žáků, tj. o 20,4 %).

Střední školy vyučující obory odborného vzdělání

V roce 2016 byli mezi žáky středních škol vyučujících obory odborného vzdělávání bez nástavbového studia téměř dvěma třetinami zastoupeni žáci škol středního vzdělávání s maturitní zkouškou (odborné) – 19,1 tisíc žáků tvořilo 65,9 % celku. Obory středního vzdělávání s výučním listem navštěvovalo 9,6 tisíc žáků (33,3 %) a pouze 239 žáků bylo v oborech středního vzdělávání (0,8 % celku). Jen v tomto početně nejméně zastoupeném druhu vzdělávání byl ve srovnání stavu roku 2016 s rokem 2007 zaznamenán nárůst – nárůst počtu žáků (o 23,8 %), nárůst počtu nově přijatých do 1. ročníku (o 18,8 %) i nárůst počtu absolventů v roce 2015 (o 16,1 %).

Tab. 2.7 Střední školy vyučující obory odborného vzdělání bez nástavbového studia

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Žáci celkem	42 285	41 673	40 997	39 001	36 505	33 865	31 756	30 522	29 426	28 993
Nově přijatí do 1. ročníku	12 493	12 103	11 871	10 290	9 585	9 076	9 155	9 076	8 876	8 649
Absolventi	10 421	9 805	8 982	8 879	8 689	8 198	7 208	6 661	6 123	.
Střední vzdělávání										
Žáci celkem	193	228	226	236	239	230	212	185	207	239
z toho dívky (%)	48,7	48,7	51,3	44,5	49,4	52,2	54,2	47,0	50,2	52,3
z toho v denní formě vzdělávání (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Nově přijatí do 1. ročníku	112	145	109	114	112	127	116	75	110	133
Absolventi	62	56	57	74	73	78	86	71	72	.
Střední vzdělávání s výučním listem ¹⁾										
Žáci celkem	13 510	12 970	12 782	12 273	11 734	11 181	10 808	10 484	10 007	9 649
z toho dívky (%)	33,8	33,0	32,9	32,5	32,0	31,8	31,5	31,7	32,2	32,5
z toho v denní formě vzdělávání (%)	99,2	99,2	99,2	99,2	99,0	98,7	98,4	98,2	98,0	97,9
Nově přijatí do 1. ročníku	4 750	4 479	4 577	4 072	3 889	3 825	3 803	3 902	3 721	3 523
Absolventi	3 862	3 538	3 176	3 342	3 356	2 848	2 873	2 788	2 517	.
Střední vzdělávání s maturitní zkouškou (odborné) ¹⁾										
Žáci celkem	28 582	28 475	27 989	26 492	24 532	22 454	20 736	19 853	19 212	19 105
z toho dívky (%)	52,7	52,6	51,9	51,9	52,0	52,1	52,5	52,5	52,8	52,3
z toho v denní formě vzdělávání (%)	97,4	97,6	97,8	97,5	97,3	97,1	96,8	96,7	96,9	97,2
Nově přijatí do 1. ročníku	7 631	7 479	7 185	6 104	5 584	5 124	5 236	5 099	5 045	4 993
Absolventi	6 497	6 211	5 749	5 463	5 260	5 272	4 249	3 802	3 534	.

¹⁾ včetně zkráceného studia

Nejvýraznější pokles byl zaznamenán v nejpočetněji zastoupených oborech, tedy u středního vzdělávání s maturitní zkouškou (odborné). Počet žáků v roce 2016 byl o 33,2 % nižší (pokles o 9,5 tisíc žáků), počet nově přijatých do 1. ročníku poklesl o 34,6 % (o 2,6 tisíc) a počet absolventů v roce 2015 poklesl ve srovnání s rokem 2007 o 45,6 % (o 3,0 tisíc).

Vcelku výrazný pokles počtu žáků byl ve sledovaných 10 letech zaznamenán i u středního vzdělávání s výučním listem. Pouze v tomto druhu vzdělávání je výrazná převaha chlapců, dívky v jednotlivých letech netvořily ani třetinu z celkových počtů. Počet žáků v roce 2016 byl o 3,9 tisíc nižší (pokles o 28,6 %), počet nově přijatých do 1. ročníku poklesl o 1,2 tisíc (o 25,8 %) a počet absolventů v roce 2015 poklesl ve srovnání s rokem 2007 o 1,3 tisíc (o 34,8 %).

Střední školy vyučující obory nástavbového studia

Střední školy vyučující obory nástavbového studia ze všech druhů středoškolského vzdělávání zaznamenaly nejvyšší propad počtu žáků. Počet 1,9 tisíc žáků v roce 2016 tvořil pouze dvě pětiny stavu roku 2007 – počet žáků poklesl o 2,9 tisíc, tj. o 60,3 %. Také mezi žáky nástavbového studia převažují chlapci, i když jejich převaha není tak výrazná jako u oborů vzdělávání s výučním listem.

Úměrně celkovému poklesu klesal i počet nově přijatých do 1. ročníku (pokles o tři pětiny), počet absolventů v roce 2015 tvořil dokonce jen necelou jednu pětinu počtu roku 2007.

Tab. 2.8 Střední školy vyučující obory nástavbového studia

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Žáci celkem	4 786	4 703	4 442	4 263	3 655	3 134	2 732	2 208	2 110	1 900
z toho dívky (%)	43,1	44,5	45,4	44,6	46,0	45,0	42,3	40,0	38,4	39,2
z toho v denní formě vzdělávání (%)	48,9	47,0	49,1	49,9	50,7	53,6	55,9	60,2	57,9	59,2
Nově přijatí do 1. ročníku	2 273	2 308	2 144	2 052	1 724	1 425	1 268	1 042	1 051	948
Absolventi	1 654	1 412	1 113	988	792	676	565	353	283	.

Konzervatoře

Nejstabilnější situace ze středních škol v kraji byla v konzervatořích. V letech 2007 až 2016 se počet žáků ve dvou konzervatořích v kraji pohyboval v rozmezí od 481 v roce 2013 po 533 v roce 2008, v roce 2016 jich bylo 489. Všichni žáci v roce 2016 byli v denní formě studia. Do 1. ročníku bylo v roce 2016 nově přijato 84 žáků (počet přijatých se pohyboval v rozmezí 66 až 93 žáků). Studium v roce 2015 (i v roce 2014) absolvovalo 52 žáků, což byl nejnižší počet ve sledovaném období. Nejvíce absolventů, a to 65, bylo v letech 2008, 2009 a 2012.

Vyšší odborné a vysoké školy

Na **vyšších odborných školách (VOŠ)** v kraji v roce 2016 studovalo 2 359 studentů (po Praze 2. nejvyšší počet mezi kraji). Od roku 2010, kdy byl zaznamenán nejvyšší stav studentů VOŠ, jejich počet klesal až na minimum právě v roce 2016. Podobně jako na většině středních škol i na VOŠ mezi studenty převažují ženy, i když podíl více než 77 % v letech 2015 a 2016 byl od roku 2007 nejnižší. Přibližně tři čtvrtiny studentů VOŠ volí denní formu vzdělávání, v roce 2016 to bylo 1 768 studentů, tj. 74,9 % z celku.

Tab. 2.9 Vyšší odborné školy

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Studenti celkem	3 402	3 322	3 397	3 737	3 615	3 376	3 182	2 896	2 652	2 359
z toho ženy (%)	80,5	79,0	79,6	78,4	79,0	78,5	79,4	79,7	77,5	77,6
z toho v denní formě vzdělávání (%)	80,8	79,7	77,3	72,3	73,0	73,5	74,5	75,6	76,6	74,9
v tom ve věku (%):										
do 19 let	11,0	10,8	11,5	10,2	8,3	9,2	7,8	8,2	8,8	8,6
20–24 let	73,8	71,8	69,8	67,6	71,4	71,1	74,5	74,8	73,3	73,5
25–29 let	7,0	7,7	7,5	7,8	7,5	7,2	7,7	8,6	8,5	8,5
30 a více let	8,2	9,7	11,2	14,4	12,9	12,5	10,1	8,3	9,4	9,4
Nově přijatí do 1. ročníku	1 285	1 292	1 405	1 579	1 309	1 294	1 256	1 123	1 059	947
Absolventi	809	806	706	825	984	777	758	721	675	.

Do 1. ročníku bylo v roce 2016 nově přijato pouze 947 studentů, tento počet byl proti roku 2007 o čtvrtinu nižší (snížení o 338 studentů, tj. o 26,3 %). Podobný pokles byl zaznamenán i u počtu absolventů VOŠ, v roce 2015 studium ukončilo 675 studentů, což byl počet nejnižší ve sledovaném období a proti roku 2007 byl o 134 absolventů nižší (o 16,6 %).

Mezi studenty VOŠ bez rozlišení formy vzdělávání bylo nejvíce studentů ve věku 20–24 let. V roce 2016 tvořili 73,5 % celku a v okolí této hodnoty se pohybovaly podíly i v minulých letech. Ovšem jak je patrné z grafu 2.8 s hodnotami roku 2017, výrazné rozdíly jsou ve věkovém složení mezi studenty denní formy vzdělávání a studenty ostatních forem vzdělávání. Znovu převládají studenti ve věku 20–24 let. Ale zatímco u denní formy, v níž bylo evidováno 1 768 studentů, bylo pouze 11 studentů ve věku 30 a více let (0,6 % celku), u studentů v ostatních formách vzdělávání (591 studentů) tvořili již 35,5 % (210 studentů).

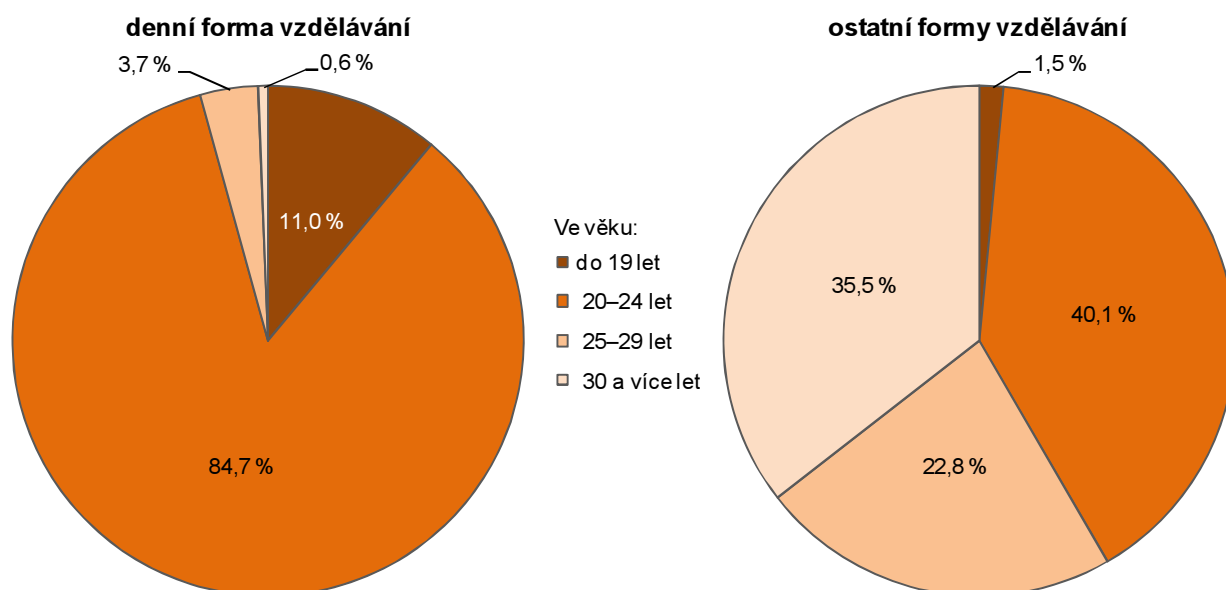
Na veřejných a soukromých **vysokých školách** v Jihomoravském kraji studovalo v roce 2016 celkem 53,4 tisíc studentů státního občanství ČR. Od roku 2007 se jejich počet snížil o 12,5 tisíc (tj. o 19,0 %). Nejvyšší počet studentů státního občanství ČR s místem výuky v kraji byl zaznamenán v roce 2010, a to 72,2 tisíc. Bydliště v Jihomoravském kraji mělo v roce 2016 29,8 tisíc studentů vysokých škol se státním občanstvím ČR. Také zde došlo k poklesu jejich počtu proti roku 2007 – snížení o 7,0 tisíc (o 19,0 %), přesto

byl tento počet mezi kraji 4. nejvyšší. Nejvyšší počet studentů s bydlištěm v kraji (s občanstvím ČR) byl v uplynulých 10 letech zaznamenán v roce 2009, a to 40,1 tisíc.

Graf 2.8 Studenti vyšších odborných škol podle formy vzdělávání a věku v Jihomoravském kraji ve školním roce 2016/17

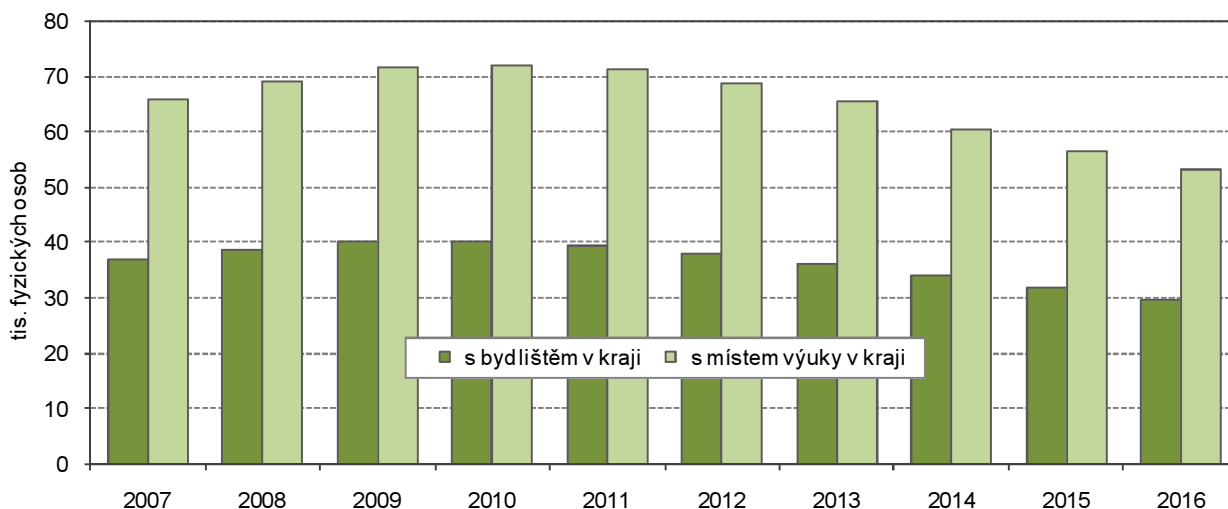
Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Také mezi studenty vysokých škol v období uvedeném v tabulce 2.10 převažovaly ženy, od roku 2009 jejich podíl přesahuje vždy hranici 56 %. V roce 2016 byl podíl 56,5 % tvořen 16,8 tisíci studentkami, proti roku 2007 jich bylo ale o 3,3 tisíc méně. Tři čtvrtiny studentů s bydlištěm v kraji studovaly v letech 2014 až 2016 v prezenční formě studia, v letech 2008 až 2010 byl tento podíl pod 72 %. V roce 2016 v prezenční formě studovalo 22,5 tisíc studentů – za 10 let pokles o 4,4 tisíc, tj. o 16,2 %.

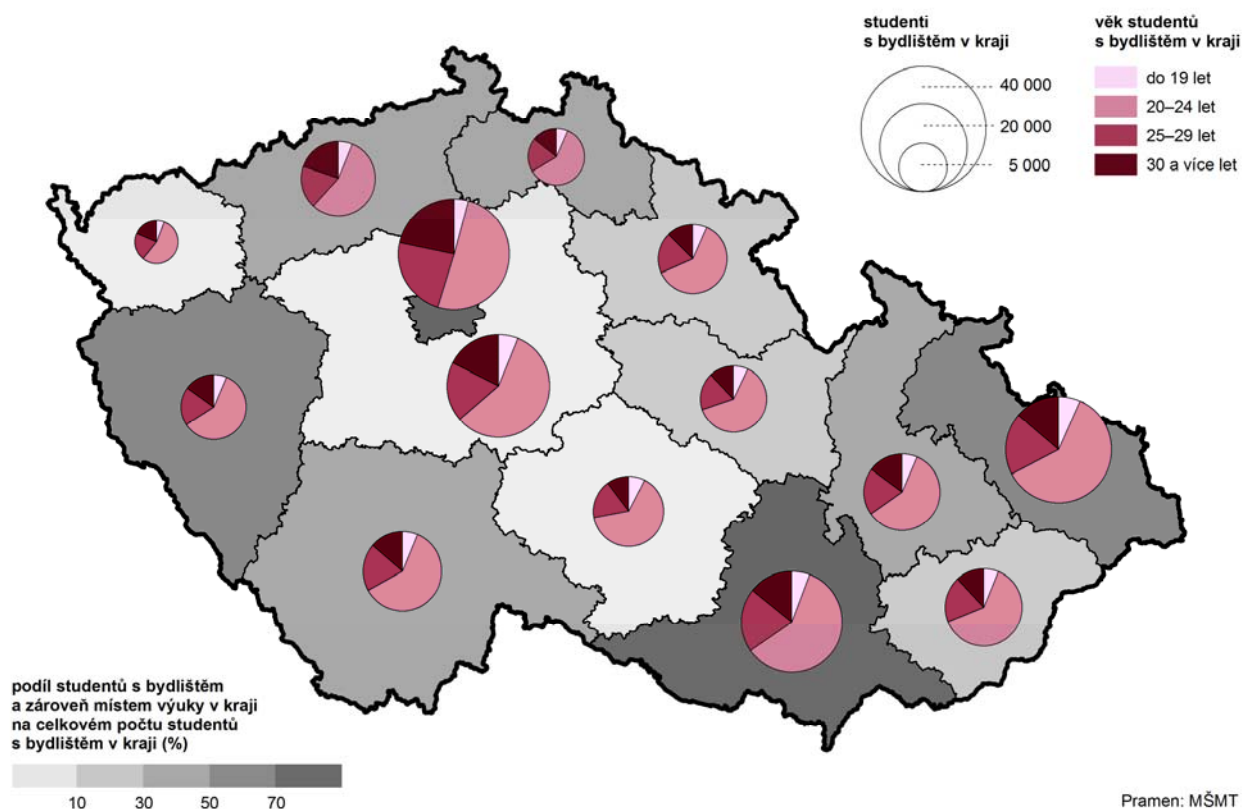
Graf 2.9 Studenti veřejných a soukromých vysokých škol (státního občanství ČR) v Jihomoravském kraji

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Největší část „jihomoravských“ studentů studovalo v roce 2016 v bakalářském studijním programu (17,2 tisíc, tj. 57,8 % celku), v četnosti následovalo magisterské navazující studium (7,6 tisíc, tj. 25,4 %), v magisterském studijním programu bylo 2,9 tisíc studentů (9,6 %) a v doktorském studiu 2,5 tisíc studentů (8,5 %). Pouze v počtu studentů v magisterském navazujícím studiu došlo proti roku 2007 ke zvýšení, a to o 1,1 tisíc studentů, tj. o 16,3 %. U ostatních studijních programů došlo k poklesu počtů – v bakalářské o 5,1 tisíc (o 23,0 %), v magisterském o 2,6 tisíc (o 47,8 %) a v doktorském o 596 studentů (o 19,0 %).

Studenti veřejných a soukromých vysokých škol (státního občanství ČR) podle krajů k 31. 12. 2016

Věkové složení studentů s bydlištěm v kraji bylo v minulých letech spíše stálé, největší skupinou byli studenti ve věku 20–24 let a nejmenší skupinou studenti do 19 let. V roce 2016 bylo mezi studenty i 4,3 tisíc studentů ve věku 30 a více let, což byl mezi kraji počet 4. nejvyšší, podíl z celku 14,3 % byl 7. nejnižší. Nejvyšší počet i podíl studentů ve věku 30 a více let byl v Praze – 7,8 tisíc, resp. 21,7 %.

Tab. 2.11 Veřejné a soukromé vysoké školy – absolventi státního občanství ČR

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Absolventi státního občanství ČR¹⁾	7 510	8 561	9 259	9 370	9 773	9 705	9 643	9 113	8 531	8 028
z toho ženy (%)	55,6	56,9	59,0	60,4	60,1	61,8	61,0	60,3	60,2	60,0
z toho v prezenční formě studia (%)	78,5	76,8	74,8	74,0	72,7	72,8	72,7	74,1	76,2	77,8
v tom podle typu studijního programu (%):										
bakalářský	51,3	52,1	54,8	53,6	54,0	55,5	55,0	54,9	53,3	51,3
magisterský	25,7	18,0	11,1	8,7	6,6	6,6	5,6	5,8	6,5	7,0
magisterský navazující	18,7	26,0	30,4	34,5	36,1	34,4	36,0	35,8	36,4	38,0
doktorský	4,6	4,1	3,9	3,5	3,5	3,7	3,6	3,6	4,0	3,8

¹⁾ s bydlištěm v kraji; ve fyzických osobách, tj. každý absolvent je uveden jen jednou, celkový počet absolventů tak nemusí souhlasit se součty za jednotlivé typy studijních programů

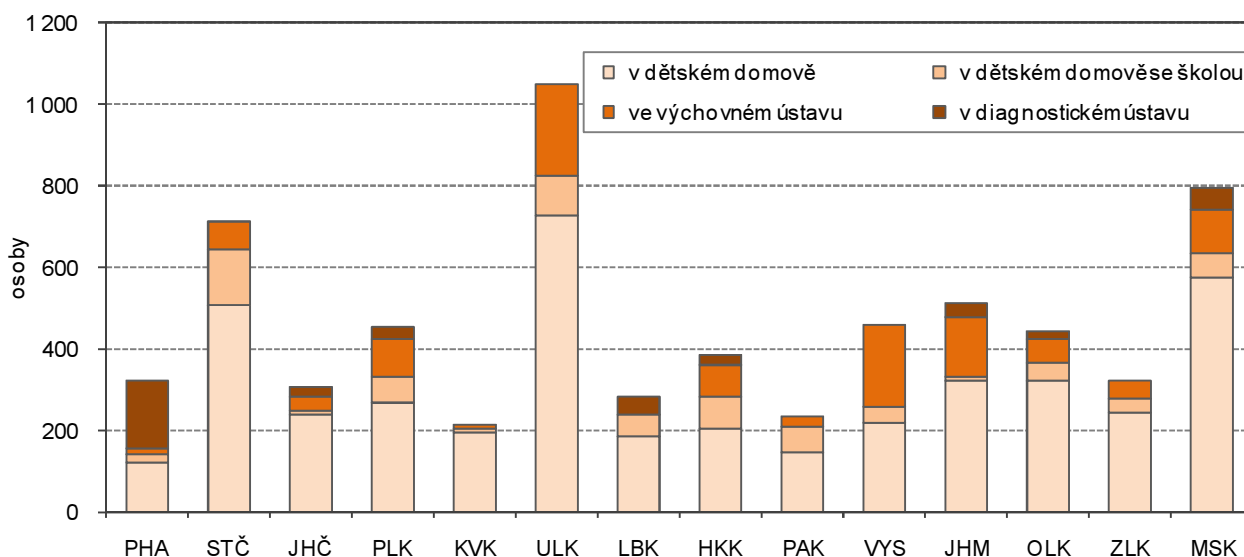
Z 29,8 tisíc studentů vysokých škol státního občanství ČR s bydlištěm v Jihomoravském kraji 22,6 tisíc studentů studuje veřejnou či soukromou vysokou školu v Jihomoravském kraji (v kraji bydlí i studuje). Podíl "místních studentů", tj. bydlících a zároveň studujících v kraji, na celkovém počtu studentů s bydlištěm v kraji (státního občanství ČR) tak v roce 2016 činil 76,0 %, což byl 2. nejvyšší podíl mezi kraji (po Praze s 87,5 %).

Zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy – dětské domovy, dětské domovy se školou, diagnostické ústavy, výchovné ústavy

V roce 2016 bylo v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy v Jihomoravském kraji celkem 514 osob. Tento počet byl 4. nejvyšší mezi kraji a tvořil 7,9 % z republikového celku. Mezi uživateli těchto zařízení bylo 233 dívek, tj. 45,3 %. Podíl dívek byl mezi kraji 4. nejvyšší, nejvyšší podíl dívek byl v Kraji Vysočina (63,7 %) a nejnižší v Královéhradeckém kraji (34,1 %).

Graf 2.10 Děti a mládež v zařízeních pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy podle krajů ve školním roce 2016/17

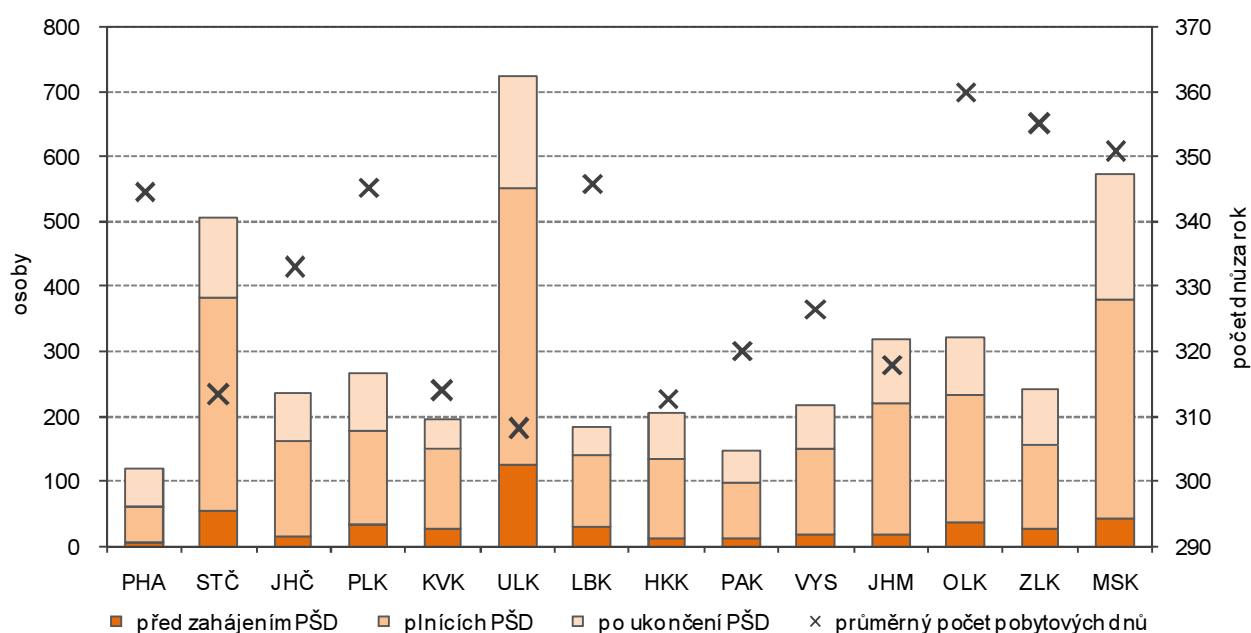
Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Mezi „chovanci“ v zařízeních v kraji bylo 30 dětí ve věku před zahájením povinné školní docházky (PŠD), z toho 17 dívek a 230 dětí plnících PŠD (44,7 % celku), z toho 101 dívek. Ve „stavu“ po ukončení PŠD zde bylo 254 osob (z toho 115 dívek), v tomto počtu bylo 180 osob ve věku 15–18 let a 74 osob ve věku 18 a více let.

Graf 2.11 Děti a mládež v dětských domovech podle vztahu k povinné školní docházce a krajů ve školním roce 2016/17

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Největší část osob v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy v kraji tvořily děti v dětských domovech (320 dětí, tj. 62,3 % z celku) a ve výchovných ústavech (146 dětí, tj. 28,4 % z celku). Pro úplnost – v roce 2016 bylo v kraji i 35 dětí v diagnostickém ústavu a 13 dětí v dětském domově se školou.

Počet dětí v dětských domovech v kraji byl v posledních letech relativně stálý. Maxima dosáhl v roce 2005 (360 dětí) a nejnižší byl v roce 2011 (315 dětí). Z celkového počtu dětí v dětských domovech v kraji v roce 2016 bylo 148 dívek (46,3 %).

Z celkového počtu dětí v dětských domovech v kraji 20 z nich (6,3 %) bylo před zahájením PŠD. Tento podíl byl 2. nejnižší mezi kraji po Praze s podílem 5,0 %, nejvyšší podíl byl zaznamenán v Ústeckém kraji, a to 17,5 %. PŠD plnilo 200 dětí z dětských domovů v kraji (62,5 % z celku, což byl 2. nejvyšší podíl mezi kraji po Středočeském kraji s 64,5 %) a 100 osob v již mládežnickém věku mělo po ukončení PŠD.

Průměrný počet 318 pobytových dnů, které strávily děti v dětských domovech, patřil mezi kraji spíše k nižším, průměr ČR činil 330 dnů. Nejnižší hodnota byla zjištěna v Ústeckém kraji (308 dnů), naopak v Olomouckém kraji to bylo 360 dnů.

